

Tytuł projektu: Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	Data sporządzenia: 15 września 2016 r.
Przedstawiciel wnioskodawcy:	Źródło: petycja P9-29-16
Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Marek Jarentowski, ekspert ds. legislacji, tel. 22 694 9338 Katarzyna Majewska, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 9259	Nr druku:

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Nowelizacją (z dnia 11 maja 2012 r.) ustawy *o emeryturach i rentach z FUS* od 1 stycznia 2013 r. zmieniono zasady obliczania wysokości świadczenia emerytalnego osobom pobierającym tzw. „wcześniejszą” emeryturę, wprowadzając mniej korzystne rozwiązanie, polegające na odliczeniu od podstawy obliczenia emerytury pobranych dotychczas kwot „wcześniejszych” emerytur.

Roczniki, które do momentu wejścia w życie powyższego przepisu osiągnęły powszechny wiek emerytalny skorzystały z możliwości obliczenia wysokości emerytury według dotychczasowych – korzystniejszych dla nich zasad.

Z takiej możliwości nie mogły skorzystać kobiety z rocznika 1953, gdyż powszechny wiek emerytalny osiągnęły dopiero w 2013 r., kiedy obowiązywały już nowe zasady obliczania wysokości emerytur powszechnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przywrócenie kobietom z rocznika 1953, które pobierały „wcześniejszą” emeryturę, możliwości wyliczenia wysokości emerytury powszechnej według dotychczasowych zasad, tj. bez pomniejszania podstawy obliczenia o pobrane kwoty „wcześniejszych” emerytur.

Do rozstrzygnięcia pozostaje sytuacja około 700 kobiet z ww. rocznika, które do chwili obecnej mimo mniej korzystnych zasad przeszły z „wcześniejszej” emerytury na emeryturę powszechną.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na specyfikę zagadnienia porównanie z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach jest niecelowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kobiety z rocznika 1953 pobierające „wcześniejszą” emeryturę	Łącznie 143,7 tys. kobiet z rocznika 1953 (w tym: w grudniu 2015 r. 143,0 tys. nadal pobierało „wcześniejszą” emeryturę).	ZUS	Możliwość wyliczenia wysokości emerytury powszechnej według korzystniejszych zasad

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Opinię co do możliwości wprowadzenia omawianego rozwiązania wyrazili **Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** oraz **Zakład Ubezpieczeń Społecznych**.

Zdaniem MRPiPS brak jest uzasadnienia dla podejmowania omawianych działań, gdyż „wcześniejsza” emerytura ma charakter przywileju, który umożliwił niektórym ubezpieczonym skorzystanie z możliwości nabycia prawa do emerytury przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego oraz ustalenia wysokości świadczenia według korzystnych zasad (m.in. w oparciu o podstawę wymiaru składek w najkorzystniejszym okresie 10 lub 20 lat ubezpieczenia).

Ponadto beneficjenci „wcześniejszej” emerytury uzyskali prawo nabycia emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Brak mechanizmu pomniejszania podstawy wymiaru o pobrane kwoty wcześniejszej emerytury – w opinii MRPiPS – sprawiłby, że wcześniejsze emerytki mogłyby korzystać ze sztucznej kapitalizacji wartości emerytury, ponieważ mimo pobierania „wcześniejszej” emerytury organ rentowy nadal waloryzuje kwoty składek i kapitału początkowego zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w ZUS. W tej sytuacji korzystne byłoby celowe opóźnianie daty przejścia na emeryturę z uwagi na waloryzację składek oraz zmniejszania się statystycznego okresu dalszego trwania życia.

MRPiPS podkreśla również, iż przepisem art. 26 ust. 1b ustawy objęte są nie tylko kobiety z rocznika 1953, które nabyły prawo do wcześniejszej emerytury, ale także kobiety urodzone w latach 1949–1952, które wniosły o przyznanie emerytury

zgłosiły po 31 grudnia 2012 r., oraz osoby, które nabyły prawo do emerytury częściowej, kolejowej, górniczej, emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a także emerytury nauczycielskiej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-2 376,0
FUS	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-2 376,0
Saldo ogółem	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-2 376,0
FUS	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-216,0	-2 376,0
Źródła finansowania:	Brak informacji.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana regulacja spowoduje wzrost wydatków sektora finansów publicznych (z tytułu wzrostu wydatków emerytalnych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).</p> <p>Zakład Ubezpieczeń Społecznych szacuje, że wprowadzenie proponowanych zmian spowoduje wzrost wydatków FUS o około 18 mln zł miesięcznie (przyjęto m.in. założenie, że z rozwiązania skorzystają kobiety z rocznika 1953, dla których będzie to opłacalne).</p> <p>Rocznie wydatki FUS wzrosłyby o kwotę około 216 mln zł, co stanowi około 0,12% wydatków emerytalnych FUS (i około 0,11% łącznych wydatków FUS). Należy jednak zauważyć, iż w 2015 r. wydatki FUS przewyższały dochody o około 6 mld zł.</p> <p>Zakładając, że w 2016 r. średnia dalsza długość życia osoby urodzonej w 1953 r. wynosi około 229 miesięcy, koszt omawianego rozwiązania w perspektywie 20 lat można oszacować ponad 4 mld zł.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	216,0	216,0	216,0	216,0	216,0	216,0	2 376,0	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej dla kobiet z rocznika 1953 bez pomniejszania podstawy obliczenia o pobrane dotychczas kwoty „wcześniejszych” emerytur – w sytuacji, gdyby pobieranie emerytury powszechnej byłoby mniej korzystne niż pobieranie emerytury „wcześniejszej”, emerytki mogłyby pozostać przy tej emeryturze.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Omówienie wpływu Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy projektu będą miały zastosowanie od dnia jego wejścia w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.